

GUIDE

Fakta om frivillige i det sociale arbejde

Udskrevet: 2024

CFSA
CENTER FOR FRIVILLIGT
SOCIALT ARBEJDE

Indhold

Fakta om frivillige i det sociale arbejde	3
---	---

Fakta om frivillige i det sociale arbejde

Få overblik over de vigtigste kendetegn ved frivillige, som arbejder på det sociale område.

Kilde til guidens tal og data

Tallene i faktaguiden er hovedsageligt baseret på forskningsprojektet Match (2022), som blandt andet består af en spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt frivillige i sociale organisationer i Randers, Roskilde, Odense, København og Århus Kommune. 845 frivillige fra 70 organisationer har deltaget i undersøgelsen. Du kan læse mere om MATCH og få flere tal og data fra forskningsprojektet i:

- Forskningsrapporten: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)
- Pixiudgaven af rapporten: [Den korte vej til et godt MATCH](#)
- Datadokumentationen: [MATCH-projektets kvantitative del](#)

I denne faktaguide får du et indblik i, hvad der kendetegner frivillige, der er engageret i frivilligt socialt arbejde for mennesker i udsatte positioner. Ud over køn, alder og uddannelser, kan du læse om, hvordan de socialfrivillige er tilknyttet deres foreninger, hvor mange timer de bruger på frivilligt arbejde, hvilke opgaver de løser – og om der er forskel på de opgaver mænd og kvinder i det sociale arbejde løser. Du kan også læse om de socialfrivilliges anledninger og motiver til at udføre frivilligt arbejde.

Du kan få et mere generelt billede af det frivillige engagement i frivillige sociale organisationer, kommuner og befolkningen i CFSA's undersøgelse: [Det frivillige sociale engagement i Danmark. Frivilligrapport 2019-2021](#)

1. Hvor mange er frivillige på det sociale område i Danmark?

Flere undersøgelser viser, at lidt under halvdelen af befolkningen (40 pct) bruger deres fritid på frivilligt arbejde. Tallet er stabilt og ligger stort set på samme niveau i undersøgelser gennemført i de seneste 10-15 år.

Den seneste repræsentative befolkningsundersøgelse af udviklingen i danskernes frivillige arbejde viser, at 5 pct. af befolkningen har arbejdet frivilligt på det sociale område (fx pensionistforeninger, væresteder, flygtningevenner) inden for det seneste år, mens 3 pct. har arbejdet frivilligt på sundheds- og sygdomsområdet (fx bloddonor, patientforening, krisehjælp). (VIVE, 2021).

De 5. pct. af befolkningen i alderen 16-89 år svarer til ca. 239.000 personer.

De 3. pct af befolkningen i alderen 16-89 år svarer til ca. 143.400 personer.

Læs mere om VIVE's befolkningsundersøgelse i [Frivillighedsundersøgelsen 2020](#) og hent flere fakta og tal om frivillige i CFSA's guide: [Fakta og tal om danskernes frivillige engagement](#)

2. Er frivillige i det sociale arbejde medlemmer af deres forening?

Lidt over halvdelen af de socialfrivillige (55 pct.) er medlemmer af den forening, som de arbejder frivilligt for. Langt de fleste er betalende medlemmer (35 pct.), mens hver femte frivillig (20 pct) har et gratis medlemskab.

De resterende socialfrivillige (45 pct.), er ikke medlemmer af den forening, som de arbejder frivilligt for. 15 pct. af de frivillige er ikke medlemmer, fordi foreningen ikke opererer med medlemskab.

Figur 1: Frivilliges medlemskab af foreningen. Pct.

Ja, jeg er betalende medlem

Nej, jeg er ikke medlem

Ja, jeg har gratis medlemskab

Nej, det er ikke muligt at være medlem af foreningen , jeg arbejder frivilligt for

N=586.

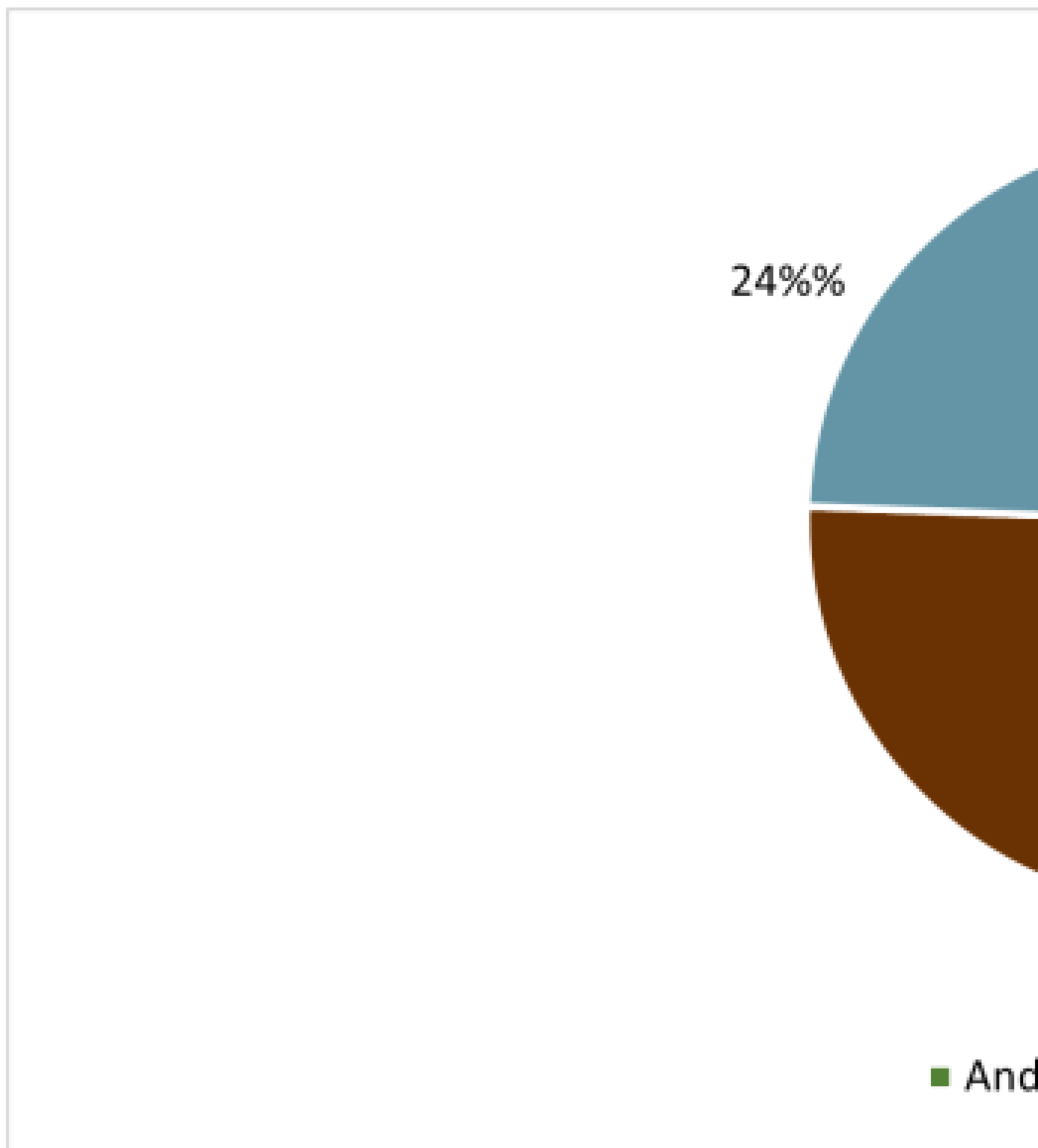
Kilde: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

3. Hvilke køn er mest repræsenteret blandt socialfrivillige - mænd eller kvinder?

Langt størstedelen af de socialfrivillige er kvinder. Som figur 2 neden for viser, er tre ud af fire frivillige (75 pct.) kvinder, mens mænd udgør knap en fjerdedel (24 pct.).

1 pct. af de frivillige i undersøgelsen svarer 'andet' til spørgsmålet om køn.

Figur 2: De socialfrivillige opdelt på køn. Pct.

N=585.

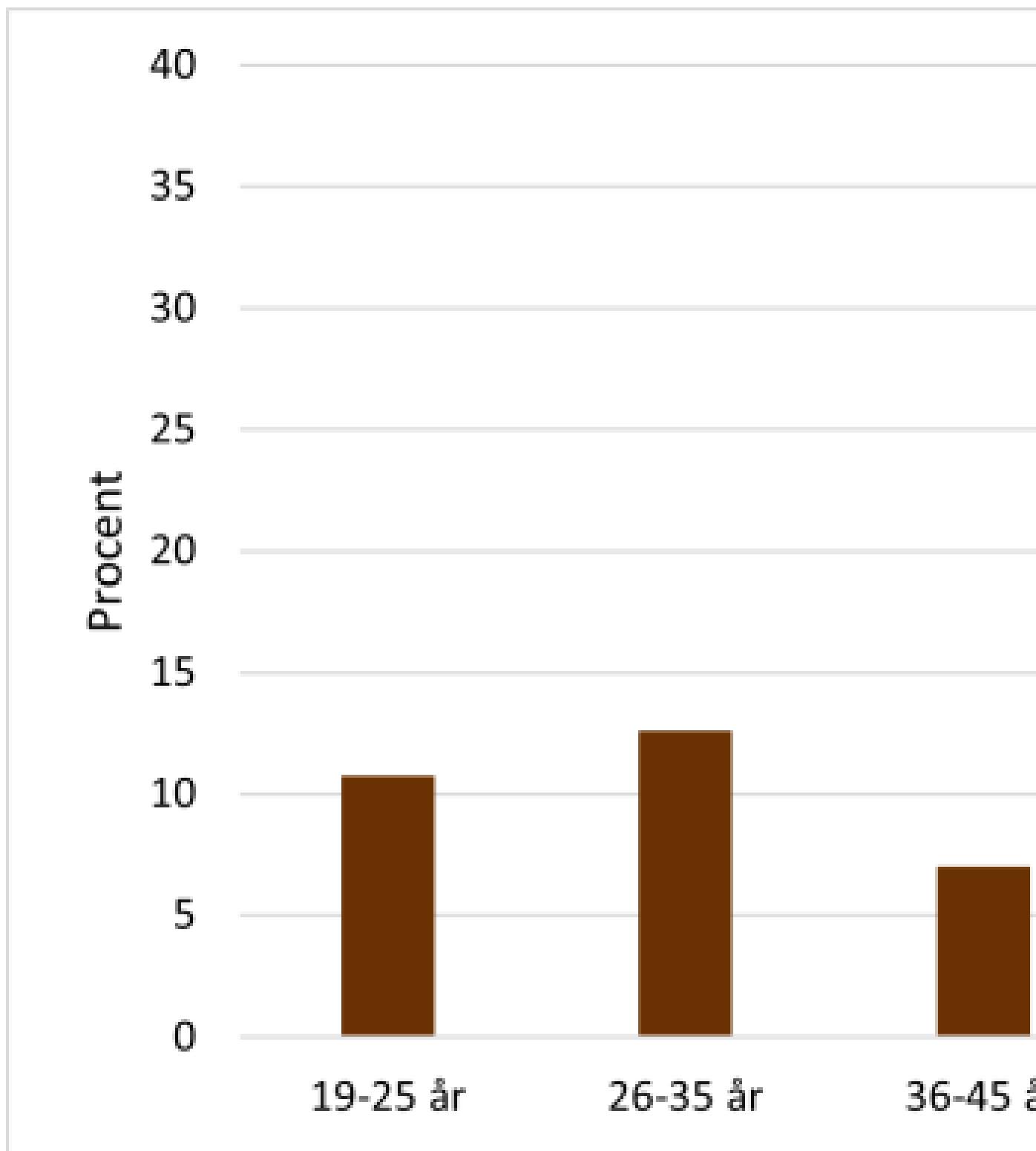
Læs også afsnit 7 i denne guide om forskelle på de socialfrivillige mænd og kvinders opgaver.

4. Hvilke aldersgrupper er der flest af blandt socialfrivillige – unge eller ældre?

Størstedelen af de socialfrivillige er ældre. Af figur 3, som viser aldersfordelingen, fremgår det, at knap halvdelen af de socialfrivillige (46 pct.) er over 66 år, mens den aldersgruppe, hvor der er færrest frivillige, er blandt de 36-45-årige. Denne gruppe udgør 7 pct. af de socialfrivillige.

De unge i alderen 19-35 år udgør knap hver fjerde af de socialfrivillige (23 pct.).

Figur 3: De socialfrivillige opdelt på aldersintervaller. Pct.

N=585.

Kilde: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

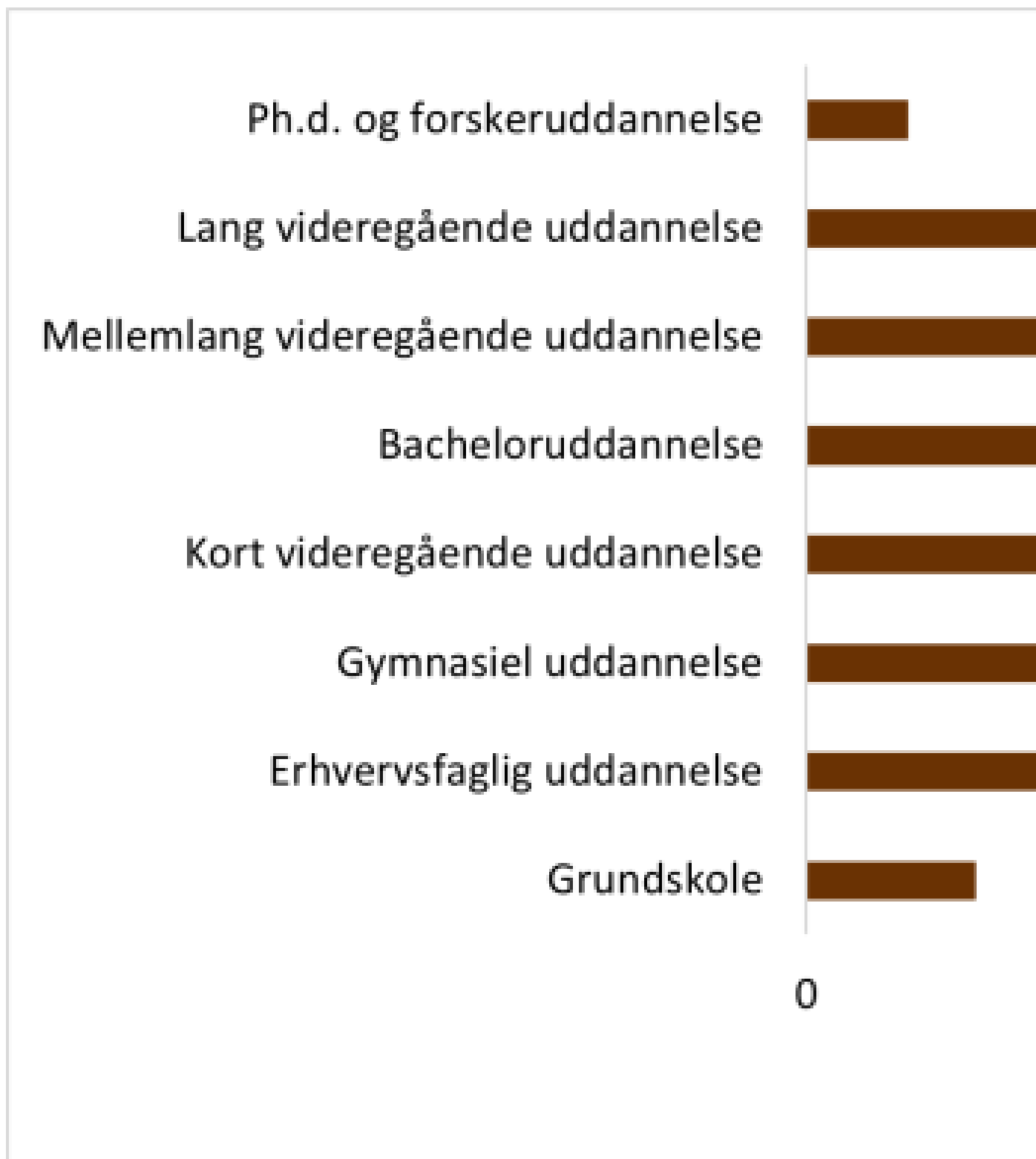
5. Hvilken uddannelsesbaggrund har socialfrivillige?

De fleste socialfrivillige (29 pct.) har en mellemlang uddannelse (tre til fire år). I figur 4, som viser fordelingen af de socialfrivillige på deres højest gennemførte uddannelse, kan man også se, at mere end hver femte (22 pct.) har taget en lang videregående uddannelse.

Medtager vi bacheloruddannelsen, som 15 pct. har gennemført, har to ud af tre socialfrivillige (66 pct.) således en 3-6-årig uddannelse bag sig.

De færreste socialfrivillige har en ph.d. eller forskeruddannelse, som deres højest gennemførte uddannelse (2 pct.). Det samme er tilfældet med gruppen af socialfrivillige med en grundskoleuddannelse, som udgør 3 pct.

Figur 4: De socialfrivillige opdelt på højest gennemførte uddannelse. Pct.

N=585.

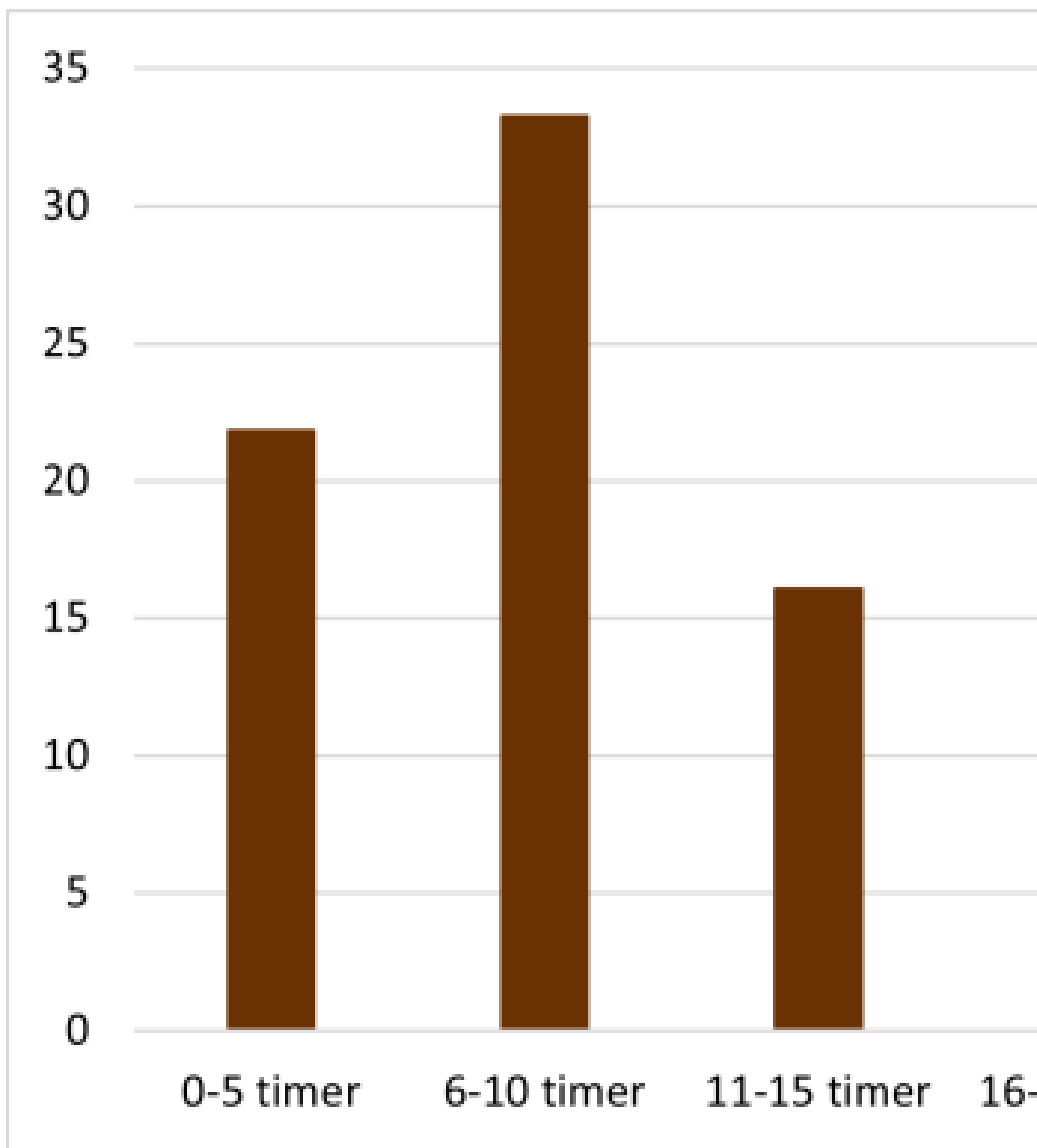
Kilde: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

6. Hvor mange timer bruger socialfrivillige på frivilligt socialt arbejde?

Størstedelen af de socialfrivillige bruger mellem 6-10 timer på deres frivillige arbejde i løbet af en måned. Af figur 5, der viser timefordelingen pr. måned, udgør størstedelen således hver tredje frivillige (33 pct), mens næstflest (22 pct.) bruger fem timer eller derunder pr. måned.

De socialfrivillige, der bruger det største antal timer om måneden på deres frivillige arbejde, udgør en mindre andel. Her i blandt er dem, der bruger mellem 41 og 50 timer på en måned (udgør cirka 1 pct) samt de socialfrivillige, der bruger over 50 timer per måned (4 pct.). Blandt dem, som bruger over 50 timer om måneden på frivilligt arbejde, er der 1 pct., der bruger mere end 100 timer. Det fremgår dog ikke direkte af figuren.

Figur 5: Tidsforbrug på frivilligt arbejde opdelt på timeintervaller. Pct.

N=585.

Kilde: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

7. Hvilke typer opgaver udfører socialfrivillige?

Socialfrivillige udfører **flest** opgaver inden for:

- Omsorgs- og støtteaktiviteter - fx besøgstjenester og støtte-/selvhjælpsgrupper
- Uddannelse, undervisning eller instruktion - fx lektiehjælp og motionstræning
- Bestyrelses-, -udvalgs- eller rådsarbejde - fx økonomistyring og udvikling.

Socialfrivillige udfører **færrest** opgaver inden for:

- Politisk arbejde eller kampagneaktiviteter - fx fortalerarbejde og informationsdeling
- IT-support - fx hjemmesidearbejde og administration af Facebook-grupper
- At skaffe midler/fundraise - fx pengeindsamling og salg i genbrugsbutikker.

Figur 6 viser fordelingen af socialfrivillige på de opgavetyper, de udfører i deres frivillige arbejde. Af figuren fremgår det, at størstedelen af de socialfrivillige udfører omsorgs- og støtteaktiviteter (28 pct). Knap hver femte (19 pct) udfører opgaver inden for uddannelse, undervisning eller instruktion, og lidt færre (18 pct) udfører bestyrelses-, udvalgs- eller rådsarbejde.

De opgaver, som de færreste socialfrivillige udfører, er politisk arbejde eller kampagneaktiviteter (4 pct), efterfulgt af IT-support (5 pct) og fundraising (skaffe midler), som 7 pct. udfører.

Figur 6: De socialfrivillige opdelt på opgavetyper. Pct.

N=596. Besvarelsene summer ikke op til 100 pct. da det var muligt at sætte kryds ved flere kategorier. Derudover har 25 pct. af de socialfrivillige angivet, at de udfører andre end de angivne opgaver.

Er der forskel på, hvilke opgaver de socialfrivillige mænd og kvinder udfører?

Mænd udfører flest opgaver inden for:

- Uddannelse, undervisning eller instruktion (fx lektiehjælp og motionstræning)
- Bestyrelses-, - udvalgs- eller rådsarbejde (fx økonomistyring og udvikling)
- Mentorarbejde.

Kvinder udfører flest opgaver inden for:

- Omsorgs- og støtteaktiviteter (fx besøgstjenester og støtte-/selvhjælpsgrupper)
- Rådgivning eller retshjælp (fx bisidder og offer-/gældsrådgivning).

Når vi ser på de socialfrivillige mænds hyppigst opgaver, så viser tabel 1, at en tredjedel (33 pct.) udfører opgaver inden for uddannelse, undervisning eller instruktion. Langt færre kvinder (16 pct.) udfører disse opgaver*.

På anden pladsen over de hyppigste opgaver blandt de socialfrivillige mænd, er bestyrelses-, udvalgs- eller rådsarbejde (27 pct.) samt mentorarbejde (22 pct.). Til sammenligning er det hhv. 16 pct. og 13 pct. af kvinderne, der udfører disse opgaver*.

Ser vi på kvindernes hyppigste opgaver, udfører de oftest omsorgs- og støtteaktiviteter (31 pct.). For mændenes vedkommende er det 18 pct.*, som udfører disse opgaver.

På anden pladsen over de hyppigste opgaver blandt de socialfrivillige kvinder, er rådgivning eller retshjælp (17 pct.) – næsten lige så stor andel af de socialfrivillige mænd (15 pct.) udfører disse opgaver.

*Forskelle mellem mænd og kvinder er statistisk signifikante. Dvs. at man kan påvise en sammenhæng.

Tabel 1: Køn fordelt på opgavetyper. Pct.

	Mand	Kvinde	Alle
Praktisk arbejde	18	16	16
At skaffe midler	3	9	7
Bestyrelses-, udvalgs- eller rådsarbejde	27	16	18
Sekretariats eller administrativt arbejde	8	11	10
IT-support	8	4	5
Politisk arbejde eller kampagneaktiviteter	3	4	4
Uddannelse, undervisning eller instruktion	33	16	19
Rådgivning eller retshjælp	15	17	16
Mentorarbejde	22	13	15
Omsorgs- eller støtteaktiviteter	18	31	28

N=596. Besvarelserne summer ikke til 100 pct. da det var muligt at sætte kryds ved flere kategorier. Den logistiske regressionsanalyse, som der henvises til i brødteksten, viser de forudsagte sandsynligheder for et givent udfald. Disse tal er signifikante på enten et 1 pct. eller et 5 pct. signifikans-niveau.

8. Hvor får de socialfrivillige kendskab til det frivillige arbejde?

Størstedelen af de socialfrivillige får kendskab til det frivillige arbejde gennem deres interesse for området (34 pct.). På anden pladsen over vejen ind i frivilligt arbejde går via den personlige opfordring i omgangskredsen (23 pct.) – dog tæt fulgt af kendskab opnået via annoncer for frivilligt arbejde (20 pct.).

Annoncer eller plakater i byrummet er ikke en vej ind i frivilligt arbejde. Blot 2 pct. har angivet dette.

Få mere viden om rekrutteringskanaler i [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

Figur 7: Opfordringskanaler. Pct.

Gennem min interesse for om

Jeg blev opfordret eller inspireret af en person/personer
omgangskreds

Jeg blev opmærksom på en annonce efter frivilligt ar

Via mit job eller min uddan

Gennem mit medlemskab af foren

Jeg blev inspireret via de sociale medier, en tv-udsend
avisartikel e.l. om frivilligt arbejde

Jeg blev opfordret eller inspireret af familiemedler

Jeg blev inspireret via de sociale medier (eks. Facebooko
stories på instagram o.l.)

Jeg blev opfordret eller inspireret af en, jeg ikke kender pers

Via en pårørendes situ

Jeg blev inspireret af et opslag eller poster i byrun

Via min kontakt/sagsbehandler på jobcenteret/komm

N=596. Besvarelsene summer ikke til 100 pct. da det var muligt at sætte kryds ved flere kategorier. Derudover har 13 pct. af respondenterne angivet, at de har kendskab til det frivillige arbejde gennem andre kanaler.

Kilde: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

9. Hvorfor udfører socialfrivillige frivilligt socialt arbejde?

De bagvedliggende grunde til at udføre frivilligt arbejde, fortæller os noget om, hvad der motiverer socialfrivillige, og (indirekte) om deres vej ind i og fastholdelse i frivilligt arbejde.

Af figur 8 fremgår det, at den grund, som de socialfrivillige i gennemsnit rangerer højest er, at de kan yde et bidrag til mennesker, som de har sympati med. De frivillige tildeler i gennemsnit denne begrundelse 6 skalapoint.

De grunde, som de socialfrivillige rangerer næsthøjest er, at de kan deltage i et socialt fællesskab, og at de kan gøre noget vigtigt for lokalsamfundet. De frivillige tildeler i gennemsnit disse begrundelser 5,2 skalapoint.

De to grunde, som de frivillige i gennemsnit rangerer lavest, er, at de har venner, som arbejder frivilligt, og at de kan få kontakter, som kan hjælpe dem senere i deres arbejdsliv. De frivillige tildeler i gennemsnit disse 2,1 skalapoint.

Få mere viden om, hvorfor socialfrivillige udfører frivilligt arbejde, og hvordan det varierer – fx i forhold til den enkeltes livsfase - i [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

Figur 8: Grunde til at udføre frivilligt arbejde blandt de socialfrivillige. Gennemsnit.

At du kan yde et bidrag til mennesker, som du har sympati for

At du som frivillig deltager i et socialt fællesskab, som du kan lide

At du som frivillig kan gøre noget, som er vigtigt for lokalsamfundet

At møde mennesker som man ellers ikke ville møde

At du føler dig betydningsfuld, når du arbejder som frivillig

At du som frivillig kan lære mere om det, du arbejder med, end på dit daglige lønnede arbejde eller på din uddannelse

At du ved at være frivillig kan gengælde noget af den hjælp, du har modtaget af andre, da du selv var i en lignende situation

At du kan få kontakter, som kan hjælpe dig senere i dit arbejde

At du har venner, som arbejder frivilligt

N=586. For at afdække grunde til at udføre frivilligt arbejde blev de socialfrivillige bedt om, at angive - på en skala fra 1-7, hvor 1 betød "slet ikke" og 7 betød "meget vigtig" - hvor vigtig de enkelte begrundelser i figur 8 var for, at de blev frivillige.

Kilde: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

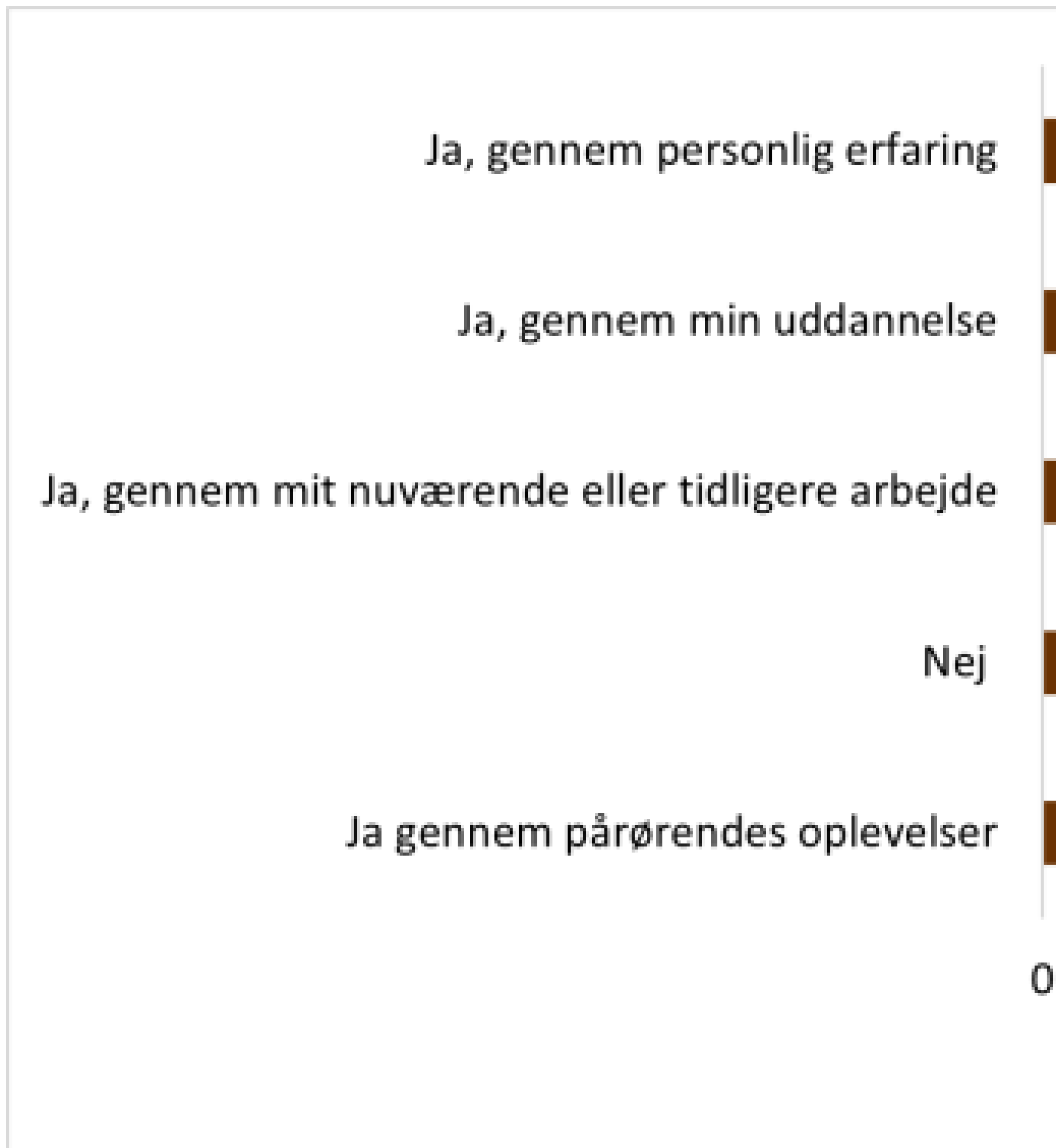
10. Hvorfra kender de socialfrivillige til målgruppen for deres frivillige arbejde?

Frivillige i det sociale arbejde har i høj grad erfaringer og viden om den målgruppe de møder og hjælp i deres frivillige arbejde. Næsten 80 pct. svarer 'ja', men det er forskelligt, hvorfra erfaringen kommer.

Knap to ud af tre socialfrivillige (61 pct.) har en personlig eller familiær berøring med målgruppens situation. Den største gruppe frivillige (44 pct.) har personlige erfaringer, mens knap hver femte (17 pct.) kender til målgruppen gennem deres pårørendes oplevelser eller situation.

Endnu flere (70 pct.) har en mere professionel viden om og erfaring med målgruppen. For 37 pct. kommer den via egen uddannelse, mens det for 33 pct. vedkommende er via nuværende eller tidligere arbejde.

Figur 9: Erfaringer med og viden om målgruppen i deres frivillige arbejde. Pct

N=596. Besvarelsene summer ikke til 100 pct. da det var muligt at sætte kryds ved flere kategorier.

Kilde: [Match. Rekruttering og fastholdelse af frivillige i civilsamfundsorganisationer](#)

Brug vores guider til at få svar på dine spørgsmål om frivillighed

Denne guide er udarbejdet af Center for Frivilligt Socialt Arbejde. På vores hjemmeside frivillighed.dk finder du mere end 50 guider, der giver svar på de mest almindelige spørgsmål og udfordringer, som arbejdet med frivillighed og civilsamfund giver anledning til.

Guiderne dækker alt fra konkrete spørgsmål om vedtægter, forsikring, og tavshedspligt til inspiration om at rekruttere og fastholde af frivillige.

Frivillige, foreninger, landsorganisationer, fonde og kommuner, der arbejder inden for det frivillige sociale arbejde, har mulighed for at få rådgivning via telefon eller mail.

Center for Frivilligt Socialt Arbejde

Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA) er et selvejende statsligt udviklings- og videnscenter om frivillighed på velfærdsområdet. Vi formidler aktuel viden om frivillighed og civilsamfund. Gennem kurser og rådgivning støtter vi foreninger, frivillige initiativer og kommuner i deres arbejde med at udvikle og styrke den frivillige indsats i hele Danmark. Vi kan også hyres til fx oplæg, udviklingsopgaver og undersøgelser. Centret er finansieret med midler fra finansloven og indtægtsdækkede opgaver.

Læs mere om CFSA på www.frivillighed.dk

Center for Frivilligt Socialt Arbejde
Albanigade 54
5000 Odense C
+ 45 66 14 60 61
info@frivillighed.dk
www.frivillighed.dk